

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ, ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ КОМПАНІЇ НОВОЇ ЕРИ

Н.І. КОЗЬМУК, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри соціального забезпечення та управління персоналом, керівник відділу дистанційної та дуальної освіти
Центру забезпечення якості освіти

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Д.Б. КОЗЬМУК, студентка юридичного факультету

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Важливість соціальної відповідальності бізнесу у житті бізнес-компанії важко недооцінити. Соціальна відповідальність бізнесу (з англ. corporate social responsibility) – це відповідальне ставлення компанії до свого продукту або послуги, до споживачів, працівників, партнерів; активна соціальна позиція компанії, що проявляється у гармонійному співіснуванні, взаємодії та постійному діалозі із суспільством [1]. Завданням стратегії бізнес-компаній нової ери є ефективне використання наявних ресурсів для досягнення їх основної мети, а саме – досягнення успіху на ринку. У сьогоденні досягнення такого успіху є неможливим без такого важливого елементу, як соціальна відповідальність бізнесу.

Загалом поняття “соціально відповідальний бізнес” визначає відповідальну поведінку суб’єктів господарської діяльності за вплив їх рішень і дій на суспільство, навколишнє природне середовище, яка сприяє сталому розвитку суспільства, зокрема забезпеченню добробуту населення; враховує очікування суб’єктів господарської діяльності та суспільства; відповідає законодавству і міжнародним нормам поведінки; інтегрована у діяльність суб’єкта господарської діяльності. Таким чином, розвиток соціально відповідального бізнесу є добровільною діяльністю суб’єктів господарської діяльності, спрямованою на дотримання високих стандартів операційної та виробничої діяльності, соціальних стандартів та якості роботи з персоналом, мінімізацію шкідливого впливу на навколишнє природне середовище; створення довіри між бізнесом, суспільством і державою; покращення результативності бізнесу та показників прибутковості у довгостроковому періоді[2].

Серед найчастіше згадуваних у літературі та наукових дослідженнях переваг впровадження програм соціальної відповідальності бізнесу для іміджу бізнес-компанії нової ери, називають, зокрема, такі як: поліпшення ефективності процесів виробництва, зумовлене необхідністю знаходити, наприклад, приховані важелі винайдення способів зменшення викидів в атмосферу або пристосування виробництва до технологічних, санітарних, екологічних стандартів. Не менш важливим є також показник підвищення мотивації та продуктивності працівників, оскільки всі працівники компанії водночас є громадянами, споживачами та мешканцями певного міста, турбота про громаду, про суспільство транслюватиметься в турботу про працівників. Варто додати, що психологічні фактори мотивації, турбота про працівників обертаються

формуванням стабільного соціально-психологічного клімату в організації, що сприяє ефективності праці. Загалом, суть такого явища, як соціальна відповідальність бізнесу, саме у контексті відносин роботодавців та працівників полягає, насамперед, у дотриманні трудових і соціально-економічних прав працівників та врахування їхніх інтересів, встановлення додаткових соціальних пільг та гарантій [3].

Варто зауважити, що для ефективності змін у сфері соціальної відповідальності існує необхідність сприяння держави у згаданій сфері. Процес розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні та світі потребує активної участі держави, яка визначає розвиток соціально відповідального бізнесу одним із пріоритетів державної політики. Згадуючи про державну політику у сфері соціальної відповідальності бізнесу, важливим буде пригадати, що У 2017 році Україна приєдналася до Декларації ОЕСР про міжнародні інвестиції та багатонаціональні підприємства. Невід'ємною частиною Декларації ОЕСР є Керівні принципи щодо відповідального ведення бізнесу. Керівні принципи ОЕСР визначають принципи добровільної дії та стандарти відповідальної ділової поведінки відповідно до законодавства і є визнаними у світі. Отже, Україна, як і кожна країна, що приєдналася до Декларації ОЕСР, запроваджує політику соціально відповідального бізнесу. Основними принципами Декларації ОЕСР є забезпечення захисту прав людини, зайнятості населення, охорони навколишнього природного середовища, розкриття інформації щодо діяльності суб'єктів господарської діяльності, боротьби з доходами, одержаними злочинним шляхом, захисту інтересів споживача, розвитку науки і техніки, захисту конкуренції та прозорості оподаткування. Зазначені принципи застосовуються в усіх сферах діяльності та схвалюються урядами держав, які приєдналися до Декларації ОЕСР[2,3].

Отже, якщо розглядати соціальну відповідальність бізнесу як складову бізнес-компанії нової ери – з впевненістю можна стверджувати, що без цього компонента сучасній бізнес-компанії не вдасться забезпечити покупців якісною продукцією, працівників гідним місцем роботи, а отже – не вдасться втриматися на ринку. Загалом, соціальна відповідальність бізнесу виникає як об'єктивна потреба не лише для суспільства, а й, насамперед, для самих підприємств, які прагнуть знайти своє місце в конкурентному середовищі, свого споживача, зацікавити до співпраці національних і зарубіжних партнерів, висококваліфікованих спеціалістів.

Література:

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року. 24.01.2020. № 66-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 20.01.2023).
2. Комарницький І.Ф, Галушка З.І. Соціальна відповідальність бізнесу як інструмент управління сучасним підприємством. *Електронний ресурс*. 2010. С. 4-5.
3. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. *Навчальний посібник*. 2015. С. 40-47.